

Ratkaisukeskeisyydessä
olla kiinnostuneita siitä,
millainen toiminta ja
vuorovaikutus avaa lukon,
ei siitä millainen lukko on.

Steve de Schazer

**Ratkaisukeskeisyydestä iloa ja energiaa
hyvinvoinnin edistämiseen ja yhdessä tekemiseen**

MARIKA TAMMEAID

Marika Tammeaid

Ratkaisukeskeinen coach ja työnohjaaja

Coachien ja työnohjaajien kouluttaja

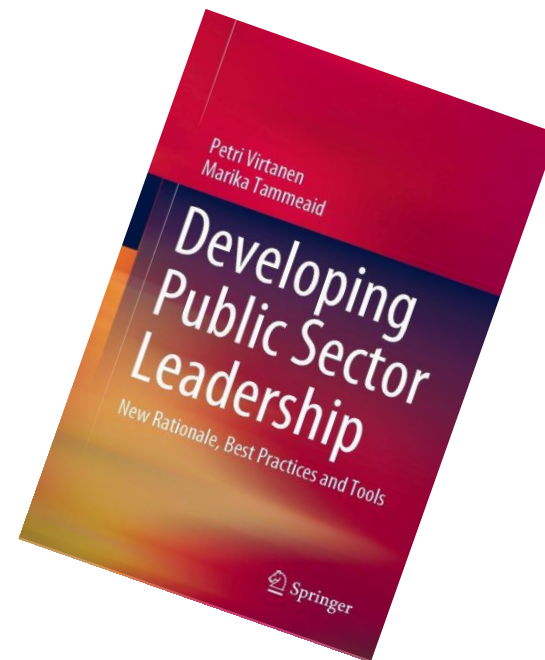
Oppimismuotoilija

Johtamiskouluttaja

Kehittämiskonsultti

Kehittämisjohtaja Itla

@MarikaTammeaid

1. Mikä sinua tällä hetkellä innostaa työssäsi – asia, jota kollegasi eivät vielä tiedä?

2. Mikä on parasta tekemässäsi työssä?

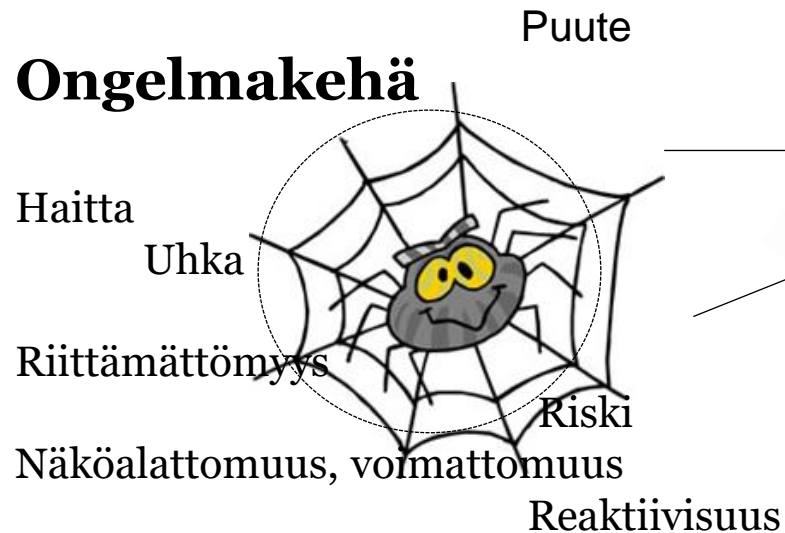

Mitä halutaan ongelman tilalle?

PYÖRITKÖ ONGELMAN YMPÄRILLÄ VAI LÄHDETKÖ KOHTI RATKAISUA?

Ongelmakehä

Menneisyys

Syyllisten, vastuullisten ja pakonomaisten ratkaisujen keksiminen...

Mikä toimii?

Mikä on vahvaa?

Millaista tekemistä lisää?

Mihin voin vaikuttaa itse?

Voimavarat

Ratkaisuaihiot, vaihtoehdot

Hyöty

Tulevaisuus ja sen rakennusaineiden huomaaminen ja hyödyntäminen

Oma toimijuus

Mahdollisuudet

Yhteistyö

Kokeilut

Ratkaisukeskeiset taustaoletukset

Ihmisillä on itsellään kykyjä ja taitoja ratkaista isoja ongelmia ja luoda uusia ratkaisumalleja

Tämän hetken ja tulevaisuuden mahdollisuudet eivät ole riippuvaisia menneisyyden tapahtumista

Ihmisten erilaisuus on hyödyllistä

Ratkaisupuhe luo ratkaisuja (ongelmapuhe luo ongelmia)

Tavoitellun tulevaisuuden hahmottaminen yhdessä on avain tulevaisuuteen

Tavoiteltu tulevaisuus on jo monelta osin olemassa

Ihmisillä ja organisaatioilla on enemmän voimavaroja ja vaikutusmahdollisuuksia, kuin mitä he itse ajattelevat

Tulevaisuus ei "tule", se luodaan tämän hetken teoilla

Missä onnistuit?
Mikä meni hyvin?
Kuinka sen teit?
Mikä on toiminut aikaisemmin?
Mitä siitä voisi oppia?
Mille tämä on hyvä alku?

Onnistumisen
uskoa lisäävä
menneisyys

Eteenpäin
vievä
tulevaisuus

Mitä toivoisit tapahtuvaksi?
Mitä haluat ongelman tilalle?
Kuinka voit/voisimme sitä edistää?
Mitä hyötyä olisi tavoitteen saavuttamisesta?
Mistä huomaisit saavuttaneesi tavoitteesi?
Mikä voisi olla ensimmäinen askel?
Kuka/Mikä voisi olla avuksi?

Ratkaisupuhetta vai ongelmapuhetta?

Onnistumisen
uskoa
vähentävä
menneisyys

Voimavaroja
kuluttava
tulevaisuus

Mikä on pielessä?
Miksi epäonnistuit?
Miten tähän on tultu?
Mikä esti sinua?
Kenen vika tämä on?
Kenen olisi pitänyt tehdä jotain?

Mitä pahimmillaan voi tapahtua, jos tämä ei onnistu?
Kuinka suuri haitta siitä on?
Mikä estää sinua/meitä?
Miksi tätä tilannetta on niin vaikea muuttaa?
Mikä vielä tekee tämän vaikeaksi?
Mikä vielä?

Ratkaisukeskeinen vuorovaikutus

Auttaa palvelujen käyttäjiä

- havaitsemaan paremmin omia tarpeitaan
- huomaamaan uudella lailla toimimisen mahdollisuuksia
- luottamaan omiin mahdollisuuksiin ja kykyihin parantaa (ongelmallista) tilannetta
- sopeutumaan paremmin rajoituksiin/hankaluuksiin, joita ei voi poistaa
- keksimään itse uusia, erilaisia ja luovia ratkaisuja omaan tilanteeseensa
- viemään omaa tarinaansa haluamaansa suuntaan

Marika Tammeaid 2021

Ratkaisukeskeinen vuorovaikutus

Auttaa ammattilaisia ja tukihenkilöitä

- rakentamaan luottamuksellisen suhteen palvelujen käyttäjien kanssa
- työskentelemään kumppanuussuhteessa palvelujen käyttäjien ja muiden ammattilaisten kanssa
- saamaan parempi tuloksia aikaan yksittäisissä tapaamisissa palvelujen käyttäjien kanssa

Ensimmäisen tapaamisen kriittisyys kumppanuuteen perustuvan vuorovaikutuksen luomisessa ja tulevien onnistumisten kivijalan luomisessa

Ammattilaisen taustaoletukset

Normatiivinen
Puutelähtöinen
Lineaarinen muutuskäsitys

Vahvuuslähtöinen
Syklinen muutuskäsitys
Asiakkaan näkeminen aktiivisena toimijana

Ammattilaisen ekspertiisiä korostava
Arvioiva ja kartoittava
Ehdottava/päätävä

Kumppanuutta rakentava
Oivalluttava
Hyväksyvä
Palvelujen käyttäjien kokemuksista ja tavoitteista kiinnostunut
Ratkaisujen rakentaminen yhdessä tulevaisuusnäkökulmasta
Suojaavien tekijöiden vahvistaminen
Prosessimaisuus, kannattelu, laajentaminen

Ammattilaisen toiminta

Enemmän uupumusoireita
Huonommat asiakassuhteet
Enemmän pakkoratkaisuja

Vähemmän uupumusoireita
Tyytyväisemmät asiakkaat
Parempi työn tuloksellisuus
Enemmän yhteistyötä kollegojen kanssa

*Mitä tapahtuu?
Mitä se merkitsee?
Mitä tehdään?*

Puheessa korostuu:

Positiivisten kommenttien osuus: 3<

Kysymysten esittäminen useammin kuin oman asian eteenpäin vieminen

Sisäisen ja ulkopuolisen näkökulman tasapaino

Kielteisyys lisää kielteisyyttä
Myönteisyys lisää
myönteisyyttä

Myönteiset tunteet, asian lähestyminen

Psyykkisten, fyysisten ja sosiaalisten
voimavarojen vahvistuminen

Hyvinvointi, tunneäly,
vuorovaikutustaidot, aloitteellisuus

Laajempi näkökulma asioihin

Tuloksellisuus

Ratkaisupuhe - Avoimet ja tulevaisuussuuntautuneet kysymykset työvälineenä

Ratkaisu-
keskeinen
vuoro-
vaikutus

**Yhteyden
luominen**
Arvostus
Kunnioitus
Kuuntelu

**Yhteenveto &
käytäntöön
vieminen**
Kokeilullisuus
Edistymisen
reflektointi

**Ongelmista
tavoitteisiin**
Avoimet
kysymykset
Halu ymmärtää
Keskittyminen

**Pystyvyyden
kasvattaminen**
Myönteisen
tunnetilan
vahvistaminen
Kärsivällisyys
Keveys

Ratkaisukeskeisyys on tilannelähtöinen positiiviseen muutokseen ja toimijuuteen orientoitunut ajattelu-, vuorovaikutus- ja toimintapa

**KESKITY RATKAISUJEN
RAKENTAMISEEN**

(ongelmien sijaan)

KYSY MIKÄ ALKAA

(mieluummin kuin mikä loppuu)

KIITOS!